

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003247

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-10-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №4 від 10.01.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тяжина Валентина Артемівна

2. Valentyna A. Tiazhyuna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 26-12-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Тяжина Валентина Артемівна

Код за ЄДРПОУ: 3510811783

Місцезнаходження: вул. Ватутіна, буд. 25, кв. 28, Вишневе, Києво-Святошинський р-н., 08132, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 3116

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21, 10.21.41, 06.73.15

Тема дисертації:

1. Правові засади повернення завищених сум грошових зобов'язань внаслідок оскарження результатів податкової перевірки
2. Legal basis for the return of overstated amounts of monetary liabilities as a result of challenging the results of a tax audit

Реферат:

1. У дисертаційній роботі на основі аналізу чинного законодавства України, що регулює відносини у податковій сфері та практики його застосування, юридичної наукової літератури, міжнародного законодавства та судової практики досліджено правові засади повернення завищених сум грошових зобов'язань внаслідок оскарження результатів податкової перевірки. У Розділі I, присвяченому дослідженню теоретико-правових засад повернення завищених сум грошових зобов'язань, досліджено, що визначення поняття повернення надміру сплачених грошових зобов'язань внаслідок оскарження результатів податкових перевірок відсутнє у чинному законодавстві України, тому важливим є визначення цього поняття, а саме, що це врегульований правовими нормами порядок виконання уповноваженими особами органів виконавчої

влади відповідних дій щодо перерахування узгодженої суми грошового зобов'язання на користь платника податків за результатами остаточного рішення, що було винесено у адміністративному або судовому порядку. З'ясовано, що при внесення інформації до інтегрованої картки платника податків під час адміністративного або судового оскарження необхідно враховувати певні особливості. Зокрема, доведено, що внесення таких даних, що спричиняє збільшення грошових зобов'язань на суму нарахованої пені внаслідок недотримання термінів внесення зазначеної інформації щодо статусу грошового зобов'язання до інформаційної системи, яка забезпечує формування інтегрованих карток платників податків заліковується в інтегровану картку платника податків тільки у разі і за умови, що таке грошове зобов'язання вважається узгодженим. Тому, саме з моменту внесення такого зобов'язання до інтегрованої картки у платника податків, виникає обов'язок щодо його сплати у визначені законодавством строки за результатами проведеної податкової перевірки, під час якої була визначена сума такого грошового зобов'язання. Встановлено необхідність закріплення у чинному законодавстві України відповідальності посадових осіб контролюючих органів у разі несвоечасного або некоректного відображення інформації щодо статусу грошового зобов'язання платника податків у інтегрованій картці платника податків. У Розділі II досліджуються особливості порядку повернення завищених сум грошових зобов'язань внаслідок оскарження результатів податкової перевірки. Доведено, що остаточне рішення прийняте за результатами адміністративного або судового оскарження на користь платника податків як правило, скасовує податкові повідомлення-рішення, що у свою чергу є документальним підтвердженням того, що сплачені грошові зобов'язання за цими податковими повідомленнями-рішеннями визнаються надміру сплаченими грошовими зобов'язаннями платника податків і відображаються в інтегрованих картках платника податків з дня набрання рішенням законної сили. При цьому, рішення прийняті за результатами адміністративного або судового розгляду не завжди окремим пунктом зобов'язують органи виконавчої влади вчинити необхідні дії для повернення надміру сплачених грошових зобов'язань платнику податків, що тягне за собою необхідність повторного звернення платників податків до суду оскільки виконавчі органи не забезпечують належне виконання таких рішень без зазначеної конкретизації. Тому доцільно внести необхідні доповнення до чинного законодавства України, що регулює зазначену сферу відносин. Враховуючи що перелік повноважень контролюючих органів під час проведення податкових перевірок не є вичерпним це може призводити до можливості податкових органів виходити за межі своїх повноважень закріплених законодавством та порушувати права та законні інтереси платників податків. Тому доцільно деталізувати перелік повноважень податкових органів під час проведення податкової перевірки платників податків – фізичних та юридичних осіб виходячи з аналізу судової практики щодо оскарження неправомірних дій податкових органів та їх посадових осіб. Обґрунтовано, необхідність внесення змін до Порядку інформаційної взаємодії Державної податкової служби України, її територіальних органів, Державної казначейської служби України, її територіальних органів, місцевих фінансових органів у процесі повернення платникам податків помилково та/або надміру сплачених сум грошових зобов'язань та пені, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 11.02.2019 №60, оскільки його положення що регламентують строки підготовки та відправлення висновку про повернення надміру сплачених грошових коштів не відповідають повною мірою вимогам Податкового кодексу України. На підставі аналізу практики судового та адміністративного оскарження результатів податкових перевірок обґрунтований висновок щодо необхідності закріплення в Податковому кодексі України положення щодо права платника податків на призупинення застосування податкової застави та нарахування пені до отримання остаточних результатів оскарження донарахованих сум грошових зобов'язань за результатами податкової перевірки.

2. In the dissertation on the basis of the analysis of the current legislation of Ukraine in the tax sphere and the practice of its application, legal scientific literature, international legislation and judicial practice, the legal basis for the return of inflated amounts of monetary obligations as a result of challenging the results of a tax audit is investigated. Section 1 devoted to the study of the theoretical and legal basis for the return of inflated amounts of monetary obligations, establishes the need to consolidate the responsibility of officials of regulatory authorities in the current legislation of Ukraine in case of untimely or incorrect reflection of information on the status of the

taxpayer's monetary obligation in the integrated taxpayer card. It has been researched that the definition of the concept of return of overpaid monetary liabilities as a result of challenging the results of tax audits is absent in the current legislation of Ukraine, therefore, it is important to define this concept, namely, that it is regulated by legal norms by the procedure for the execution by authorized persons of executive bodies of appropriate actions to transfer the agreed amount of monetary obligation in favor of the taxpayer based on the results of the final decision made in administrative or judicial order. It was found that when entering information into the integrated taxpayer card during an administrative or judicial appeal, certain features must be taken into account. In particular, it is proved that the introduction of such data, which leads to an increase in monetary obligations by the amount of accrued penalties due to non-compliance with the deadlines for entering this information on the status of a monetary obligation into the information system, which ensures the formation of integrated taxpayer cards is treated in an integrated taxpayer card only in case and provided that such a monetary obligation is considered to be agreed and it is from the moment such obligation is entered into the integrated card with the taxpayer, there is an obligation to pay it within the time limits determined by law based on the results of a tax audit, during which the amount of such a monetary obligation was determined. Section 2 examines the peculiarities of the procedure for the return of inflated amounts of monetary obligations due to the appeal of the results of a tax audit. It is proved that the final decision made on the basis of the results of an administrative or judicial appeal in favor of the taxpayer usually cancels the tax notification-decision, which in turn is documentary evidence that the paid monetary obligations under these tax notification-decisions are recognized as overpaid monetary obligations of the taxpayer and are reflected in the integrated taxpayer cards from the date the decision comes into force. At the same time, decisions made based on the results of administrative or judicial proceedings do not always oblige the executive authorities to take the necessary actions to return overpaid monetary obligations to the taxpayer, which entails the need for repeated appeal of taxpayers to the court since the executive bodies do not ensure proper execution of such decisions without the specified specification. Therefore, it is advisable to make the necessary additions to the current legislation of Ukraine regulating this sphere of relations. Given that the list of powers of regulatory authorities during tax audits is not exhaustive, this may lead to the possibility of tax authorities to go beyond their powers stipulated by law, abuse them and violate the rights and legitimate interests of taxpayers. Therefore, it is advisable to detail the list of powers of the tax authorities during the tax audit of taxpayers - individuals and legal entities based on the analysis of judicial practice to appeal against illegal actions of tax authorities and their officials. Substantiated, the need to amend the Procedure for Information Interaction of the State Fiscal Service of Ukraine, its territorial bodies, the State Treasury Service of Ukraine, its territorial bodies, local financial authorities in the process of returning to taxpayers erroneously and/or overpaid amounts of monetary obligations and penalties, approved by Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 11.02.2019 No. 60, since its provisions regulating the terms for preparing and sending an opinion on the return of overpaid funds do not fully meet the requirements of the Tax Code of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Шокрута В.А. Особливості правової регламентації порядку проведення камеральної перевірки та оскарження її результатів під час карантину Часопис Київського університету права. 2020. Вип. №3. С 121-124.

- Шокрута В.А. Особливості відображення грошових зобов'язань у інтегрованій картці платника податків під час їх адміністративного або судового оскарження. Альманах права. 2022. Вип.13. С. 444-448
- Шокрута В.А. Актуальні питання адміністрування податків і зборів в Україні та забезпечення боротьби з податковими порушеннями Держава і право. 2022 Вип.91. С. 43-51
- Shokruta V. Peculiarities of legal implementation of European standards in the tax legislation of Ukraine regarding appeals of decisions, actions or inaction of control authorities. International Journal of Legal Studies. 2021. № 2 (10). С. 163-173.
- Шокрута В. А. Оскарження результатів податкових перевірок щодо повернення завищених сум грошових зобов'язань платників податків. Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні: матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 25 трав. 2020 р.). Рівне. 2020. С. 325-328.
- Шокрута В. А. Актуальні питання підвищення ефективності податкового контролю та запобігання податковим злочинам злочинів в Україні. Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні: матеріали XI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 20 квіт. 2021 р.). Рівне. 2021. С. 307- 311
- Шокрута В. А. Актуальні питання реалізації права платника податків на оскарження результатів податкової перевірки. Адміністративне і фінансове право України в умовах сучасних реалій і викликів: теорія, практика, перспективи розвитку: зб. наук праць (м. Київ, 11 листоп. 2021 р.). Київ. 2021. С. 129-133
- Шокрута В. А. Правові засади відображення донарахованих сум грошових зобов'язань у інтегрованій картці платника податків під час досудового оскарження результатів податкової перевірки. Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні: матеріали XII Всеукр. наук.- практ. конф. (м. Рівне, 19 трав. 2022 р.). Рівне. 2022. С. 271-274.
- Шокрута В.А. Актуальні питання внесення змін або виправлення помилок у податковій звітності платника податків під час воєнного стану. Адміністративне і фінансове право України: Теорія і практика в умовах сьогодення: зб. наук. праць (м. Київ, листопад 2022 р.). Київ. 2022. С. 245- 249
- Шокрута В. А. Деякі питання оскарження результатів податкових перевірок щодо повернення завищених сум грошових зобов'язань в судовому порядку. Актуальні проблеми правотворення в сучасній Україні: матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Рівне, 27-28 квіт. 2023 р.). Рівне. 2023. С. 353-355.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ісаєва Наталія Карлівна

2. Nataliia K. Isaieva

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-97-16-947

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глух Марина Василівна

2. Maryna V. Hlukh

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6107-5415

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ваолевська Леся Анатоліївна

2. Lesia A. Vaolevska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3659-3851

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дослідницька служба Верховної Ради України

Код за ЄДРПОУ: 22907278

Місцезнаходження: пров. Несторівський, 4, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Верховна Рада України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимошук Віктор Павлович
2. Viktor P. Tymoshchuk

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-6109-0909**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05417130**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кисіль Людмила Євгеніївна
2. Liudmyla Y. Kysil

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.07**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-7986-0967**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України**Код за ЄДРПОУ:** 05417130**Місцезнаходження:** вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Андрійко Ольга Федорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Андрійко Ольга Федорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Скрипнюк О.В.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна